

Uchwała Nr XXIV/192/2016
Rady Gminy Blizanów
z dnia 15 grudnia 2016r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446 późn. zm.) w związku z art.176 pkt 1 oraz art. 179 ust 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r. poz. 575 z późn. zm.) Rada Gminy uchwała co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

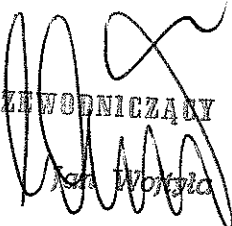
Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Blizanów.

§ 3

Traci moc uchwała nr XXIII/174/2016 Rady Gminy Blizanów z dnia 15 listopada 2016r w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2020

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą od 1 stycznia 2017 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jan Wojcila

*Gminny Program Wspierania Rodziny
w Gminie Blizanów
na lata 2017- 2019*

- I. Wstęp
- II. Diagnoza problemu na terenie gminy Blizanów
  - 1. Asystent rodziny
  - 2. Rodzina wspierająca
  - 3. Wydatki gminy na utrzymanie dziecka w pieczy zastępczej
- III. Cel Główny
- IV. Cele programu i zadania do osiągnięcia celów
- V. Adresaci programu
- VI. Realizator programu
- VII. Przewidywane rezultaty
- VIII. Źródła finansowania
- IX. Monitorowanie programu

I. WSTĘP

Rodzina jest podstawową komórką społeczną.

Stanowi ona pierwsze naturalne i najważniejsze środowisko wychowawcze dziecka. Określa wartości, wzory i aspiracje do których należy dążyć. Funkcjonowanie rodziny ma wpływ na jej członków i trwa przez całe życie. Dziecko, jako najmłodszy, a zarazem najbardziej bezbronny i niedoświadczony organizm potrzebuje ochrony zarówno ze strony rodziny jak i instytucji, by móc prawidłowo się rozwijać. To w rodzinie rozpoczyna się i przebiega proces socjalizacji dziecka, kształtowanie jego osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny może spowodować zaburzenia rozwoju psychofizycznego u dziecka. Pomimo, iż na przestrzeni lat zmienił się model i warunki życia współczesnej rodziny to stanowi ona nadal naturalne i niezastąpione środowisko wychowawcze, w którym dziecko uczy się żyć i postępować.

Współczesna rodzina musi stawiać czoła wielu wyzwaniom zagrożeniom związanym między innymi z aktualną sytuacją społeczno-ekonomiczną oraz przemianami kulturowymi i politycznymi w kraju.

Zagrożeniem dla rodziny jest wiele czynników np. bezrobocie, uzależnienia, przemoc, niewydolność wychowawcza. Są to zjawiska, które powodują zaburzenia funkcjonowania rodziny. Niejednokrotnie rodzina nie jest w stanie pokonać tych trudności i wymaga specjalistycznej pomocy.

Zgodnie z art.2 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r. poz. 575 z późn zm.), wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych konieczne jest udzielenie jej pomocy poprzez podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji i terapii oraz zminimalizowania negatywnych zachowań. Pomimo, iż rodzina zawsze przeżywała trudności, problem ten pozostawał „w czterech ścianach”.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2016r. poz. 575 z późn zm.) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada obowiązek, zgodnie z treścią art. 176 wymienionej ustawy opracowania gminnego programu wspierania rodziny.

Wsparcie rodziny to profilaktyka i zadania mające na celu ochronę rodziny przed dysfunkcją. Złożoność i różnorodność zadań, które wynikają z ustawy wymagają długoletniego zaangażowania osób i środków.

Z tego powodu istotnym elementem pracy lokalnych samorządów, powinny być działania pomocowe skierowane na rodzinę. W tym celu należałoby wykorzystać własne zasoby rodziny i wzmacniać ją w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Zadania ujęte w gminnym programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności, celem przywrócenia zdolności wypełniania prawidłowych ról społecznych.

W trosce o rodzinę i w przekonaniu, że najlepszym podłożem rozwoju dla dziecka jest środowisko naturalne został stworzony poniższy program.

II. DIAGNOZA PROBLEMU

W 2015 roku liczba mieszkańców gminy Blizanów wynosiła 9813 osób. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2015 roku objął różnymi formami pomocy 208 gospodarstw domowych. Najczęstszą przyczyną trudnej sytuacji życiowej było bezrobocie, które dotknęło 69 środowisk. Statystyka pokazała, że bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach niepełnych i wielodzietnych stanowiła problem dla 30 środowisk. W przypadku 49 gospodarstw domowych powodem przyznania pomocy była niepełnosprawność, a dla 53 długotrwała choroba. Problemem alkoholizmu dotkniętych było 5 rodzin. Wszystkie te problemy mają negatywny wpływ na poprawne funkcjonowanie rodziny.

***Przyczyny ubiegania się o pomoc w Gminnym Ośrodku Pomocy
Społecznej w Blizanowie Drugim w 2015r.***

Przyczyna	31.12.2015rok
Bezrobocie	69
Niepełnosprawność	49
Długotrwała lub ciężka choroba	53
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych/rodzina niepełna i/lub wielodzietna	30
Alkoholizm	5
Bezdomność	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	21
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0
Przemoc w rodzinie	0
Zdarzenia losowe	1
Sytuacja kryzysowa	0
ubóstwo	4

1. Asystent Rodziny

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość wprowadzenia nowych form wspierania rodziny poprzez współpracę z asystentem rodziny i rodziną wspierającą. Asystent rodziny pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Taka praca daje możliwość dogłębnego zdiagnozowania przyczyn trudnych sytuacji będących źródłem problemów występujących w danej rodzinie. Praca asystenta rodziny daje możliwość ciągłego wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

O wykonanie tego zawodu mogą starać się osoby z wyższym i średnim wykształceniem, te ostatnie muszą wykazać, że brały udział w szkoleniach z zakresu, pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentować co najmniej trzyletni staż pracy z dziećmi lub rodziną.

Asystent ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny nienormowany czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, z małoletnimi dziećmi w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązków rodzicielskich. Potrzeba jego zatrudnienia ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności

samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Z uwagi na to, że dysfunkcyjność rodziny ma charakter złożony, a istniejące problemy determinują występowanie kolejnych. Konieczne jest objęcie rodziny tą formą pomocy w sposób długotrwały. Ważne jest aby asystent rodziny został wprowadzony w odpowiednim czasie do rodziny, gdy rodzina nie jest jeszcze w zaawansowanym procesie psychodegradacji społecznej.

Zgodnie z ustawą praca asystenta w rodzinie uzależniona winna być od wielkości problemów.

Pracownicy Socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Blizanowie Drugim na bieżąco dokonują analizy środowisk. Wynika z niej, że regularnie pojawiają się rodziny przejawiające problemy niewydolności wychowawczej, które wymagają wsparcia asystenta rodziny. To pokazuje, że problem ma charakter ciągły. Nawarstwiający się różnego rodzaju problemy rodziny (bezrobocie, alkoholizm, przemoc, niepełnosprawność, trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinie niepełnej) determinują jej niewydolność, w tym także niewydolność wychowawczą. W 2015r. asystent rodziny objął swoją pomocą 13 rodzin natomiast w pierwszym półroczu 2016r. objętych zostało pomocą asystenta 14 rodzin.

Od 2013r. asystent rodziny zatrudniony jest w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy, finansowany w 57,56% w ramach dotacji celowej Wojewody, natomiast 42,44% w ramach środków własnych.

Podsumowując powyższe należy:

- zabezpieczyć środki finansowe na zatrudnienie asystenta,
- zapewnić środki finansowe na systematyczne szkolenie asystentów rodziny,
- praca asystenta rodziny winna być długofalowa i ciągła, aż do momentu usamodzielnienia się rodziny.

2. Rodzina wspierająca

Pracownik socjalny musi kreatywnie dostosować narzędzia pracy socjalnej do dynamicznie modyfikujących się zmian w społeczeństwie, które bardzo często przybierają charakter patologiczny. Rozmiary potrzeb społecznych wymuszają poszukiwanie nowych rozwiązań w dziedzinie pomocy społecznej. Obok funkcji asystenta rodziny, kolejną innowacyjną formą wsparcia rodziny jest rodzina wspierająca. Jest to rodzina posiadająca

odpowiednie predyspozycje osobowościowe, znajdująca się w bezpośrednim otoczeniu dziecka, gotowa objąć pomocą w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych inną rodzinę, przeżywającą trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Po przejściu szkolenia, pod opieką asystenta rodzinnego, współpracuje ona z rodziną potrzebującą pomocy i jej dziećmi. Współpraca ta odbywa się za zgodą rodziny. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka.

W zależności od zakresu udzielanej pomocy rodzina ta może otrzymywać zwrot poniesionych kosztów. Określanie form współpracy gminy z rodziną wspierającą, dobór rodzin, szkolenie zakres pełnionych przez nie obowiązków należy do kompetencji samorządu gminy.

3. Wydatki gminy na utrzymanie dziecka w pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między gminą w zakresie pracy z rodziną biologiczną, a organizacją przez powiat pieczy zastępczej.

Ustawa nałożyła na gminę obowiązek ponoszenia wydatków w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka.

W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest to 10% wydatków, w drugim roku 30% a w trzecim i kolejnych latach 50% ponoszonych kosztów.

W 2015r. w pieczy zastępczej na terenie gminy były 3 rodziny zastępcze, gdzie przebywa siódemka dzieci. Miesięczny koszt utrzymania siódemki dzieci wynosi 2.178,00 zł co stanowiło w stosunku rocznym kwotę 22.429,76zł.

W pierwszym półroczu 2016r. ogólny koszt finansowania 3 rodzin wyniósł 13.068,00zł. Środki na finansowanie dzieci znajdujących się w rodzinach zastępczych pochodzą z budżetu Gminy znajdującego się w planie finansowym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, zwrot do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie następuje po otrzymaniu noty obciążeniowej.

III. CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo i tworzenie warunków sprzyjających ich prawidłowemu funkcjonowaniu.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

- wspieranie rodzin w przywracaniu im zdolności do pełnienia ich zadań:
- podejmowanie środowiskowych form wspierania rodziny w wychowaniu dzieci,
- pomoc w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny,
- wspieranie w leczeniu uzależnień oraz niwelowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz marginalizacji rodziny.

ZADANIA DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW

LP	CEL	ZADANIE	CZAS REALIZACJI
1	Wspieranie rodzin w przywracaniu im zdolności do pełnienia ich zadań	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc rodzinom dysfunkcyjnym w wychowaniu dziecka oraz w wypełnianiu funkcji opiekuńczej i wychowawczej(asystent rodziny, rodzina wspierająca) - działania zmierzające do odzyskania zdolności do prawidłowego funkcjonowania rodziny, należytego prowadzenia gospodarstwa domowego (asystent rodziny) - dążenie do poszerzania wiedzy na temat właściwych postaw rodzicielskich -wspieranie rodzin przeżywających trudności tj. służb działających na rzecz dziecka i rodziny (m.in. asystent rodziny, pracownik socjalny)	Asystent rodziny w sposób ciągły. Pracownik socjalny w sposób ciągły. Rodzina wspierająca zostanie wprowadzona od 2015 roku
2	Podjęcie środowiskowych form wspierania rodziny w wychowaniu dzieci	<ul style="list-style-type: none"> - objęcie rodzin pomocą asystenta rodziny - praca socjalna - nadzór kuratora - możliwość uczestnictwa dzieci w zajęciach świetlic socjoterapeutycznych, zajęciach pozalekcyjnych	W sposób ciągły
3	Pomoc w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie rodziny poprzez przyznawanie pomocy finansowej i rzeczowej(pracownik socjalny) - obejmowanie pomocą w formie dożywiania dzieci i młodzieży (pracownik socjalny)	W sposób ciągły

4	Wspieranie w leczeniu uzależnień oraz niwelowanie zjawiska przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do podejmowania terapii leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych - współpraca instytucji w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego (m.in. pracownik socjalny, asystent rodziny) - informowanie o dostępnych instytucjach i placówkach działających na rzecz dziecka i rodziny - umożliwienie korzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego i prawnego. 	W sposób ciągły
5	Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz marginalizacji rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - Uświadamianie rodziców i dzieci o zagrożeniach powodujących wykluczenie społeczne(m.in. asystent rodziny, pracownik socjalny) - motywowanie i pomoc mające na celu aktywizację zawodową przekwalifikowanie oraz podnoszenie kwalifikacji między innymi poprzez uczestnictwo w programach i projektach (doradca zawodowy) - dostęp do poradnictwa i terapii uzależnień - tworzenie grup wsparcia i mobilizowanie członków rodzin do uczestnictwa w tych grupach - nawiązanie współpracy i współdziałanie instytucji nastawionych na pracę z dzieckiem w celu rozwiązywania problemów dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych. 	W sposób ciągły

V. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Pomocy Rodzinie kierowany jest do rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, rodzin dotkniętych patologią, z problemami przemocy, uzależnienia, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

VI. REALIZATOR PROGRAMU

Zgodnie ze statutem Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako główny realizator ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej będzie korzystał z wiedzy, doświadczenia i kompetencji innych służb pracujących na rzecz rodziny.

VII. PRZEWIDYWANE REZULTATY

- wzmocnienie roli opiekuńczej rodziny
- poprawa społecznego funkcjonowania rodziny
- wzrost kompetencji opiekuńczo-wychowawczych
- podniesienie świadomości w zakresie funkcjonalności rodziny
- zwiększenie wiedzy o rodzinach zagrożonych kryzysem i skuteczności udzielanej pomocy poprzez podejmowanie interdyscyplinarnych działań
- zapobieganie dezintegracji rodzin i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej i instytucjach opiekuńczo-wychowawczych
- zacieśnienie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w obszarze realizacji zadań wynikających ze wspierania rodziny
- profesjonalizacja asystentów rodziny.

VIII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Blizanowie na lata 2017-2019 odbywać się będzie w ramach budżetu Gminy znajdującego się w planie finansowym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Blizanowie Drugim. Zewnętrzne środki finansowe pozyskiwane będą w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Przede wszystkim należałoby zabezpieczyć środki na finansowanie zatrudnienia i szkolenia asystentów rodziny oraz finansowanie rodzin wspierających.

IX. MONITOROWANIE PROGRAMU

Realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Blizanowie Drugim. Program jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów społecznych na lata 2016 -2022. Monitorowanie Gminnego programu Wspierania Rodziny w Blizanowie na lata 2017-2019 odbywać się będzie na podstawie sporządzonej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji na temat realizacji działań ujętych w Programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Gminy w corocznym sprawozdaniu z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Blizanowie Drugim.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych gminy w zakresie wspierania rodziny.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jan Woltys